

ved Domstolene, og at Forstanderskabernes Bestemmelser og Udtalelser om, at en eller anden Veie ikke er offentlig, hverken binde nogen privat Mand eller Domstolene. Færdselsretten bør, ligesom hibill, betragtes som en Eiendomsret, man kan gjøre gjældende ved Domstolene.

Sikkerhed: Den ærede sidste Taler begyndte med at talke Udvalget, fordi det havde taget denne Sag under Overveielse og gjort Forslag til visse Lovparagraffer for at ordne den, men jeg maa tilstaae, at han derefter gjenneemgik disse Paragraffer paa en saadan Maade, at man ikke behøver mere end det, han har sagt, for at stemme imod dem; Paragrafferne med alt det, de indeholde, og alt det, de savne, ere fra hans Side oplyste, forekommer det mig, som utilstrækkelige til at fyldestgjøre det, han ønskede at finde i Loven. Dette kommer vistnok ganske simpelt deraf, at Udvalget har forsøgt sine Kræfter paa en Sag, der aldeles ikke ligger for her og ikke forstaaeligvis kan indbefattes i denne Lov. Det kan gjerne være muligt — det ligger aldeles udenfor denne Undersøgelse —, at de bestaaende Veianordninger, der fastsætte, hvad der skal forstaaes ved Biveie, Classificationen af Biveie og den forskjellige Character, der skal gives dem, ere ufuldstændige, men de offentlige Biveies Character, hvilke Egenstaber de iøvrigt skulle have, er saa absolut forskjellig fra de private Veies, at disse to Ting ikke bør staae sammen. Den private Veie staaer i den Henseende i Modsetning til den offentlige, at den skal vedligeholdes af enkelte Personer, men paa Grund deraf kan den ogsaa være deres alene, medens den offentlige Veie derimod skal være til at befare for Alle. og derfor ogsaa skal vedligeholdes af Alle. I hvilken Grad disse sidste skulle vedligeholdes, hvem der skal bestemme, om disse Veie ere nødvendige eller ikke, hvem der skal paasee Vedligeholdelsen o. s. v., er en ganske anden Sag, men det kan ikke indblandes her, og Opgaven ikke løses paa en fuldstændig Maade ved disse Paragraffer, som kun have den Egenstaber, at de forvirre Forstaaelsen af den oprindelige Deel af Loven, uden at skaffe en tilstrækkelig Forstaaelse af

dens anden Deel. Vi behøve kun at sammenligne den af Udvalget foreslaaede Overskrift af Loven med Udvalgets § 4, saa vil man komme til at forstaae, at det ikke kan hænge saaledes sammen. Efter Overskriften skal Loven angaae: „Standsættelsen og Vedligeholdelsen af de Veie, der ikke staae under offentligt Tilsyn“, og efter § 4 overlader man Afgjørelsen — jeg taler ikke om Domstolene, thi man kan gjerne sige, at disse mere staae som noget Privat — af visse Forhold vedrørende disse Veie til Amtsraadet; med Hensyn til en væsentlig Deel af Tilsynet er Afgjørelsen overladt Amtsraadet. Man har troet at kunne udsønde disse Veie fra de andre Veie og paa den Maade gjøre en Fællesclasse af den Art offentlige Veie og de private Veie, ved at kalde dem: „Saadanne Veie, som ikke staae under offentligt Tilsyn“; men derved har man, saa nødig man vil, erkjendt, at der ikke kan eksistere nogen Art offentlige Veie, uden at de paa en eller anden Maade maae staae under offentligt Tilsyn, idet den Veifarende, for hvem Veien er ligesaa vigtig og vigtigere end for den, der vedligeholder den, maa kunne henvende sig til Noget for at faae sin Ret fyldestgjort, nemlig den at kunne faae den Veie, han er berettiget til at kjøre paa, sat i den Stand, hvori den bør være. Det kan ikke overlades til Kommunen at bestemme om en Veie, der ligger til almindelig Færdsel, skal vedligeholdes paa denne eller hiin Maade. Det offentlige Politie maa paa de Veifarendes Vegne kunne paatale, at den bliver saaledes vedligeholdt, som de Veifarende kunne være tjente med. Altsaa kan det ikke, saavidt jeg kan skjønne, gaae an, at disse Veie betegnes som de, der ikke ligge under offentligt Tilsyn, thi dette vilde være at tilintetgjøre de Veifarendes Ret. Disse kunne nemlig ikke være tjente med at lægge Sag an mod dem, som ikke have holdt Veien tilbørlig vedlig. Det er just der, de administrative Myndigheder skulle gribe ind. Den Veifarende maa kunne holde sig til de administrative Myndigheder, hvor den Commune, der skal vedligeholde Veien, ikke har gjort sin Skyldighed, og sige: jeg er berettiget til at kjøre paa denne Veie, og med et saa og saa stort Læs og her vil det kunne sees, at jeg ikke kan det; skal mig derfor en